

## ÇALIŞTAY IV

### “ÜNİVERSİTELERDE CİNSEL TACİZ VE CİNSEL

### SALDIRIYA KARŞI NELER YAPILABİLİR?”

## ÇALIŞTAYI IV

13 ARALIK 2013

## ÇALIŞTAY RAPORU

Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KOÇ-KAM) tarafından ev sahipliği yapılan 4. çalıştay, 13 Aralık 2013 tarihinde Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi'nde gerçekleştirildi. Çalıştayda Koç Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Arel Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nden katılımcılar yer aldılar.

“Üniversitelerde cinsel taciz ve cinsel saldırıya karşı neler yapılabilir?” sorusu çerçevesinde ilki Ankara Üniversitesi'nde, ikincisi Doğu Akdeniz Üniversitesi ve üçüncüsü Eskişehir Anadolu Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen çalıştayların devamı niteliğinde toplanan dördüncü çalıştayda, cinsel taciz ve cinsel saldırı sorunlarının çözümüne yönelik katılımcı üniversitelerin güncel uygulamaları paylaşıldıktan sonra, yeni öneriler sunuldu. Üniversiteler tarafından cinsel taciz ve cinsel saldırıya karşı yürütülen çalışmalarda karşılaşılan problemler tespit edilerek, çözüm yolları belirlendi.

Çalıştay amacına ve gündemine uygun olarak tamamlandı. Diğer çalıştaylarda üniversiteler arası haberleşmenin ve yardımlaşmanın sağlanması amacıyla kurulan iletişim ağının yeni katılımcıların eklenmesiyle genişletilmesi benimsendi. Çalıştay boyunca üzerinde durulan hususlar şunlardır:

## I. ÖNCEKİ ÇALIŞTAYLARDA NELER YAPILDIĞI ÜZERİNE NOTLAR

Doç. Dr. Alev Özkazanç (Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi ve /SBE Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı başkanı ve CTS üyesi) ve Doç. Dr. Gülriz Uygur (Ankara Üniversitesi Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi-CTS Koordinatörü) tarafından daha önceki çalıştaylarda konuşulanların ve verilen kararların üzerinden geçildi.

– Eskişehir’de yapılan toplantıda konunun hukuki yönleri, disiplin yönetmelikleri ve soruşturmalar üzerine çalışacak bir hukuk grubunun oluşturulması yolunda bir karar alınmıştı ama bu karar sonrasında gerçekleştirilemedi. Gerçekleştirilen bu çalıştaydan sonra grubun oluşturulması konusundaki isteklerin dikkate alınmasına karar verildi.

– Daha önceki çalıştaylarda ‘farkındalık’ meselesi en sık işaret edilen meselelerden biri olarak yer almıştı.. Bunun için rektörlük nezdinde temaslarda bulunmadan önce ve sonrasında asıl olarak bir taban hareketi olarak örgütlenmenin, konuyu benimseyen ekiplerin oluşmasının ve iç tartışmanın olgunlaşmasının ve bu şekilde farkındalık yaratmanın daha işlevsel bir yöntem olacağı kararına varıldı. Örneğin farkındalık konusunda yapılabilecek tanıtım kampanyaları, kampüslerde yapılacak projelerin daha yaygınlaşması ve politikleştirilmesi gibi.

– Bazı üniversitelerde yapılan çalışmalarda ve merkezlerin tanımlarında cinsel tacizin diğerlerinde cinsel saldırının öne çıkabildiği vurgulandı. Özellikle büyük kampüsü olan üniversitelerde saldırının da çok özel olarak ele alınması ve ona göre örgütlenmesi gerektiği, örneğin bu konuda da Boğaziçi Üniversitesinin (cinsel taciz düzenlemesinin yanı sıra) hızlı yol aldığı vurgulandı.

– Üniversitelerde veya onlara bağlı Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları merkezlerinde psikolojik destek ve hizmetin sunulması gerektiği vurgulandı. Daha sonrasında gerekirse hukuksal destek ve hatta disiplin soruşturması ve uygunsu onarıcı adalet pratikleriyle başka bir çözüm bulma çalışmasına gidilmesi ve disiplin soruşturması açıldığı takdirde bilirkişi olarak soruşturma süreçlerine katılmak ve dışında kalmamak gerektiği tartışıldı.

– Bu gibi soruşturmaların daha öncesinde ise cinsel tacizi önleyici pratiklerin (kampüste kadınların güvenliği, farkındalık artırıcı projeler, paneller, tartışmalar) uygulamaya konması önerildi.

– Mersin Üniversitesinde yapılan dar katılımlı bir çalıştayda Ekim 2013’de gerçekleşen Mobbing ve Cinsel Taciz Çalıştay’ında üniversitelerde cinsel taciz sorunuyla bazı açılardan iç içe geçen ancak ayrı bir sorun alanı olarak değerlendirilmesi gereken mobbing konusunda ayrı bir ağ örgütlenmesine

gidilmesi önerisinde bulunuldu. Bu konuların hem ayrı hem de bağlantılı olarak da tartışılması gerektiği vurgulandı.

## II. CİNSEL TACİZ VE CİNSEL SALDIRIYA KARŞI ÜNİVERSİTELERDEKİ UYGULAMALAR

Doç. Dr. Serra Müderrisoğlu, Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü

Boğaziçi Üniversitesinde yol gösterici bir kılavuz olması adına öğrenci ilişkileri dışındaki ilişkileri tanımlayan bir cinsel taciz kılavuzu yazıldı. Fakat öğrenci-öğrenci arasındaki ilişkiler eksik kaldı. Bunun dışında 'Cinsel Tacizi Önleme Kurulu' kuruldu. Akademisyenler, öğrenciler, Lubunya (öğrenci LGBT grubu) ve personel – saldırı sonrası ne tür bir destek gerekiyorsa bunu önleyebilecek bir mekanizma yapılandırmaya çalışıldı. Örneğin güvenlik telefonları kurulması (güvenli olmadığı düşünülen alanlara), gerektiğinde ambulansın kaç dakikada oraya gideceği ve içinde saldırıya uğrayan kişiye destek olarak kimin olması gerektiği üzerine düşünülmesi, cinsel taciz ya da saldırıya uğrayan kişinin nereye gideceği, bu kişiye sağlanacak psikolojik, hukuki destekler üzerinden geçildi ve tüm bu mekanizmayı tamamlayacak güvenlik sistemlerine de bakıldı. Öğrencilerin ve personelin talepleri doğrultusunda eylem ve kişiye desteklemek açısından bir eylem planı yapıldı. Cinsel saldırıya karşı eğitimlere santral memurlarından başlandı ve yurtlardaki gözetmenlerde devam edilmesi planlandı. Daha çok farkındalık yaratmak ve eğitimlerin devamı için 'Forum Tiyatrosu' modeli (interaktif model) kullanıldı

Boğaziçi Üniversitesinin yürüttüğü çalışmalar şu şekilde özetlendi:

– İki koldan ,vaka ve eylem, incelemeler yapılmaktadır. Öncelikle vaka gelmekte ve Cinsel Taciz Komisyonu vaka karşısında uygulamaya (eylem) başlamaktadır. Örneğin Cinsel Taciz Komisyonu olarak disiplin komisyonunda konuşma yapıldı.

- Öğrencilerin cinsel taciz ve saldırının ne olduğunu tam bilmiyor olabileceklerinden, daha çok farkındalık geliştirilme yolları aranmaktadır. Örneğin öğrenciler okula ilk defa gitmek için bile geldiğinde, cinsel taciz, cinsel saldırı, ilişkide taciz ve tecavüzü örneklerle tanımlayan bir broşür verilmektedir.
- Üniversite hazırlık müfredatına ayrımcılık ve cinsel taciz konularına ilişkin öğrencilerin tartışabilecekleri materyaller konması kararı alınmıştır (kısa filmler, okuma parçaları vs).
- Taciz konusu çok geniş olduğundan, tecavülden günlük taciz olaylarına kadar- herkesin taciz olarak adlandırmadığı olaylar, bu geniş yelpazeyle ilgilenmenin çok kolay olmadığı ve ağırlığın bazen bir tarafa kayabileceği gerçeğini göz önünde bulundurarak gündelik taciz olaylarının daha üzerine gidilmektedir.
- Bir diğer üzerine gidilmesi gereken konunun ise 'Gönüllü İlişkiler' olduğundan dolayı özellikle erkek öğretim üyesi ve lisans ya da yüksek lisans öğrencileri arasında gönül ilişkisi adı altında taciz olabildiği gerçeği sık sık gündeme getirilmektedir. Öğrencilerin bundan çok zarar görebildiği ve eğitimlerini yarıda bırakmak zorunda kaldıkları göz önünde bulundurarak 'hiyerarşik ilişki içerisinde olanlar arasında ilişki olmamalı' gibi kararların geçerli kılınması yönünde çalışmalar yapmaktadırlar. Daha pratik çözüm önerisi olarak, öğrencisiyle ilişkisi olan öğretim üyesinin o öğrencinin tez danışmanlığını başkasına devretmesi gerektiği örneği üzerinden gidildi.

Doç Dr. Gülriş Uygur, Ankara Üniversitesi, Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi (CTS) Koordinatörü

- Ankara Üniversitesinin cinsel taciz ve saldırıya ilişkin tutumunu belirten bir Politika belgesi ve CTS Destek Birimine ilişkin hazırlanmış bir Yönergesi mevcuttur. Bu Politika Belgesi ve Yönerge, İstanbul Sözleşmesine uygun olarak yeniden değiştirilmiştir. Fakat uygulamaya ilişkin sorunlar devam etmektedir.
- Cinsel taciz ve saldırıyla ilgili soruşturmalarda İstanbul Sözleşmesi gereğince toplumsal cinsiyet konusunda bilgi sahibi kişilere yer verilmelidir. Birim ile Ankara Üniversitesi Hukuk Müşavirliği arasında bu konuda işbirliği protokolü mevcuttur. Birim soruşturma süresince ve dava açıldığında da yargı süresince şiddete uğrayanı yalnız bırakmamakta ve duruşmalarda da Birim yönetim kurulu

üyeleri tanık olarak yer almaktadır. Bu son husus üniversitenin kişiyi yalnız bırakmaması açısından önem taşımakta ve mağdurun ikincil mağduriyet yaşamasını önlemektedir.

– Şiddet mağduru öğrenci olduğunda, kaldığı yerin değiştirilmesi, maddi imkân sağlanması ve psikolojik destek verilmesi gibi hizmetler sistemli olarak gerçekleştirilmekte ve şiddete uğrayanla sürekli iletişim sürdürülmektedir.

– Ankara Üniversitesinin farklı fakülte ve okullarında her sene iki kere olmak üzere cinsel tacizle ilgili bilgilendirme toplantılarının yapılmakta, fakat katılım azdır. Bu anlamda bilgilendirmeye ilgili problemler yaşanmaktadır.

– Ankara Üniversitesinde, her fakülte ve yüksekokuldan bir temsilcinin yer aldığı 37 kişilik bir CTS meclisinin oluşturulduğu ve her temsilcinin de kendi fakültesinden ve fakülteadaki bilgilendirmeden sorumlu olduğu bir sistem oluşturulduğu belirtildi. Bu sistemin temel amacı, Üniversite bünyesinde davranış ve tutum değişikliğinin etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak ve cinsel saldırı ve cinsel tacizle ilgili şikayetler olduğunda hemen müdahaleye geçebilmektir.

– Öğrencilerin bizzat bilgilendirme faaliyetlerinde yer alması gerekmektedir. Bu nedenle bilgilendirme faaliyetlerinde toplumsal cinsiyet konusunda bilgi sahibi öğrenci grupları oluşturulmakta ve onlara öncelikle eğitimci eğitimi verilmektedir. Ardından öğrenciler, üniversite düzeyinde küçük toplantılarla bilgilendirme yapmaktadırlar. Öğrenciler eğitim materyallerini bizzat kendileri hazırlayarak, işi sahiplenmektedirler. -Üniversitedeki idari kadro ve sözleşmeli personele yönelik cinsel tacizle ilgili bilgilendirme yapılması için hizmet içi eğitim programlarında yer alınmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır..

Prof. Dr. Kadriye Bakırcı, Hacettepe Üniversitesi, Hukuk Bölümü

Cinsel Tacizi önlemek için yapılabilecek uygulamalarda disiplin ve cezalandırmadan ziyade önlemenin üzerine gidilmesi daha önemli bulunduğunu belirtti. Önleyici tedbirlerden biri olarak kayıt esnasında öğrencilere cinsel tacizin ne demek olduğunu anlatan ve açıklayan bir broşür dağıtılması fikrinin, öğrencilerin daha en başından üniversitenin bu konudaki tutumunu da öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

Üniversite içerisindeki ikili özel ilişkilerde 'rıza' konusunda da iki kişi arasında rıza varsa ahlakçı bir tutuma girilmemesi gerekmektedir.

Ayrımcılık konusunda ise karşılaştırma gerektiğini, bu nedenle yönergelerde bulunacak ifadelerin "ayrımcılık ve kişisel haklar ihlali" olduğunu belirtmesi gerekmektedir.

Yard. Doç. İrem Çağlar & Yard. Doç Bige Açımız, Özyeğin Üniversitesi, Hukuk Bölümü

Daha önce Kocaeli Üniversitesi'nde gerçekleştiği için oranın örneği üzerinden konuşuldu ve Hukuk Fakültesinde Kadın Hakları dersleri vermenin ve özel olarak el broşürlerini öğrencilere hazırlatmanın farkındalığı pratikte de ilerleteceği fikrini belirttiler.

Prof. Dr. Bertil Emrah Oder, Koç Üniversitesi, Hukuk Bölümü, Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KOÇ-KAM)

– Yapılan çalışmalarda öncelikle üniversitenin politika düzeyinde önlemlerinden başladığında, KOÇ-KAM'ın faaliyetlerinin ağırlık taşıdığı görülmektedir. Yürütülen en önemli uygulamalarından biri olan sertifika programının neredeyse bir yan dal çalışması gibi olup, sertifika görüntüsü altında yapılmaktadır. Bunun dışında UNIV 101 seminer ders grubu (yeni gelenlere verilen danışmanlarla birebir yakın çalışma içinde zorunlu olarak verilen ders grubudur, her bir öğrencinin bir yıl içerisinde 10 tane özgül seminere katılımını gerektirir) çerçevesinde bazı çalışmalar yapılmaktadır. Fakat broşür çalışmalarının henüz olmadığını belirtti.

– Hukuksal çerçevenin oluşturulması için çalışmaların iki ayaktan devam etmektedir. 1.si 'Politika Belgesi': Akademik Kurul (senato)'nun alacağı kararlardan oluşacaktır. Bunun çok önemli olduğu belirtildi çünkü cinsel taciz olduktan sonra genel olarak yürütülen soruşturma yol haritası görevini görürken, politika belgesi olduğu zaman daha güçlü bir ön mesaj verilmiş olacaktır. 2.si ise 'Cinsel Taciz Yönetmeliği': burada hem tacize uğrayan hem de tacizi yaptığı öngörülen kişinin hak ve özgürlüklerin gözetilmesi konusundaki hukuki sıkıntıları gidermek öncelikli bir dikkat gerektirmektedir. Arabuluculuk yerine her fakültede danışman atanması. Danışmanın görevlerinin yönetmelikte tanımlanması, filtreleme, destek ve bilgilendirme gerekmektedir. Daha önce iki model

çalışıldı: Avrupa Konseyi'nin mekanizması ve BM'nin mekanizması yönetmeliklerin hazırlanması aşamasında örnek olarak alınabileceğini belirtti.

– Bir başka önemli konu ise 'Yönetmelik Yönerge İkilemi'dir. Yönergenin olması durumunda YÖK'ün yönergesi ile aynı yönerge olması gibi bir yanlış algı oluşabilmektedir. Doğrudan temel hak ve özgürlüklere ilişkin müdahale yapılabilmesi için ayrıca bir yönetmelik olması gerekmektedir. Yönetmelik hazırlandığı zaman en önemli sorun ise (başbakanlıktan telefonlar, yazılı geri bildirimlerde değişiklik istemleri gibi olmaması gereken maddeler) resmi gazetedeki yayımıdır.

– Uzmanlık birikimini sürece katabilmek adına merkezin filtreleme görevi önem teşkil etmektedir. Soruşturma ya da ön incelemeyi yapacak kurumların oluşturulmasında veya kurul üyelerinin atanmasında üniversitenin rektörü atamayı yaparken ilgili merkezin görüşünün alınması gerekmektedir.

– Hukuk fakültesi bulunmayan üniversitelerde yönetmelik ve yönergeler daha çok dikkat edilmesi gerekmektedir. Olabildiğince berrak, somut, yükümlülükleri somutlaştıran bir belge oluşturulması gerekiyor ki soruşturmacılar güvende hissetsin. Örneğin bu yönetmelik ve yönergeler hazırlanırken danışmanlar arasında sadece hukukçuların olmaması gerekmektedir.

Doç. Dr. İpek İlkaracan, İstanbul Teknik Üniversitesi, İşletme Mühendisliği Bölümü

– Üniversitede somutlaşmış bir çalışmanın olmadığını ama bir panel yapmakla başlanıldığını ve niyetlerinin daha ileri çalışmalar yapmak olduğunu belirtti.

– Cinsel tacizle savaşılabilecek birim için en gerekli olan Psikoloji bölümü ve Hukuk Fakültesi'nin üniversitede bulunmamaktadır. Dolayısıyla insan kaynağı eksikliği mevcuttur. O nedenle bu çalıştayın yaptığı gibi bir network ve danışma ağı çok önemli olduğunu belirtti.

– İTÜ Mühendislik ağırlıklı olduğu için demografik yapısı erkek egemen bir üniversite ortam olduğunu ve farkındalığın çok yetersizdir.

– Sorulan sorular:

1) Erasmus değişim programı çerçevesinde Bologna süreci içerisinde tanımlanmış herhangi birşey var mı?

2) Ortak kullanabileceğimiz bir kısa film, bir eğitim modülü oluşturulabilir mi? Ankara Üniversitesi'nde böyle bir film yapılmış (genel cinsel taciz ile ilgili). Özellikle ilişki içerisindeki taciz veya tecavüzler ile ilgili bir şey yapılabilir mi?

Yard. Doç. Dr. Feryal Saylıgil, Arel Üniversitesi

-Yönetimin çok erkek egemen olması ve bu aşamada tek başına mücadele sorunu konusunda değindi.

Prof. Dr. Ayşegül Yılgör, Mersin Üniversitesi

– Üniveritese mobbing ve cinsel tacizle ilişkili farkındalıklarının oluşturulması için ayrı ayrı ele alınması düşünülmüş ve iki ayrı çalışma grubu oluşturulmuştur.

– Ayrıca üniversite personeline yönelik farkındalık eğitimi yapılmıştır.

– Mobbing ve cinsel taciz çalışma gruplarıyla çalıştay yapılmış ve iki ayrı çalışma yapılması gerektiğine karar verilmiştir.

– Yine 2 ayrı belge olmak üzere yeni hedeflerinin politika belgesi hazırlamak olduğunu belirtti.



Dr. Serağ Çakıcı Alparıslan, Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü

- Üniversitelerde Medikososyal, psikiyatrist olmasınınve mobbing de olsa saldırı da olsa kişilerin etkilenmesi sebebiyle bir uzmanın bulunmasının çok önemli olduğunu vurguladı.
- Erasmus ya da exchange öğrencileri Exchange öğrencilerinin vakitlerinin az olmasının, onları saldırıya daha açık hale getirdiğini belirtti.
- Saldırgan hangi üniversitede bulunuyorsa o üniversitenin disiplin kuruluna sevk edilmesi gerektiğini belirtti.

Olcaı Özer, Sabancı Üniversitesi, Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Forumu

- Yönergelerinin mevcut olduğunu ama 2 senedir vaka gelmemeye başladığı için bir sorun olduğunu anladıklarını belirtti. Daha önce çok büyük bir vaka onlara değil rektörlüğe gittiğinde rektörlük ne yapacağını bilemediği için, yönergelerinin sorunlu olduğunu fark ettiklerini, bunun üzerine ve sadeleştirmeye gittiklerini belirtti. Öğrenciler yönergeyi okumadıkları ve bilmedikleri için yönergeyi nasıl daha görünür ve bilinir kılınabileceklerini sordu. Tanıtım için daha önce oryantasyon zamanının kullanıldığını, (velileri katmak önemli olduğundan ve öğrencinin şikayeti üzerine ailesine gidebileceğinden) veli ve öğrencilere panel yapıldığını ve broşürler dağıtıldığını belirtti.
- Bir de ‘Sıkça Sorulan Sorular’ başlığında öğrencinin gözünden bakılan bir kısa metin hazırladıklarını ve bu metni paylaşılabileceklerini belirtti.
- Üniversiteyel iş ilişkisi bulunan taşeronlar ile ilgili sıkıntı çekmektedirler ve özellikle yurtlarda taşeron çalışanlarının öğrencilere karşı taciz vakalarının yaşanmaktadır. Bu konuda neler yapılabileceğini ve olası yaptırımların neler olduğunu sordu. Örneğin üniversitenin şirket üzerinde yaptırımı olduğu için rektörlüğün bu konuda yetkisinin olması, onlarla görüşerek bu konunun netleştirilmesi gerekmektedir.

Yard. Doç. Dr. Begüm Özden Fırat, Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü

- 8 Mart günlerinde farkındalık geliştirmek amaçlı panel ve toplantılar düzenlenmiştir.
- Etik ilkeler metni ve yönerge hazırlanmış ve Senato tarafından kabul edilmişlerdir.
- Vaka özgü üye önerisi olarak ör. üniversite çalışanı ise bağlı olduğu sendikadan, öğrencisi ise öğrenci kulübünden (şikayetçinin de onayıyla) destek alınabileceği vurgulandı.
- Bir inceleme komisyonu oluşturulduğu takdirde üyelerin kim olacağını belirleme aşamasında toplumsal cinsiyet çalışmaları alanında faaliyet ya da yayınları olan akademik ya da idari personel olması gerektiğini savundular. Burada da hala sorunun ilk kurulun nasıl belirleneceğini bilmediklerini belirttiler.
- Toplumsal cinsiyet dersinin özellikle oryantasyon/tanıtım süresinde vurgulanması gerektiğini ve bunun gibi önleyici uygulamaların daha çok gerçekleştiriliyor olması gerektiğini belirtti.
- Bir başka önemli meselenin de tabandan nasıl örgütlenebileceği olduğunu belirtti. Örneğin öğrenci kulüpleri ve öğrencilerin katılımı ile neler yapılabilir düşünülmesi gerekmektedir.
- Arabuluculuk tartışması hakkında 'arabuluculuk' yerine 'kontrollü iletişim' 'onarıcı adalet' gibi terimler kullanıldığını fark ettiklerini bununla ilgili ne düşünüldüğünü sordular.
- Bugün buradan önerilere bakıldığında iki komisyon çıktığı takdirde (biri hukuki, ikinci eğitim) bu komisyonların nasıl verileceği ve kimin vereceği sorularını sordular.

Doç Dr. Buket Türkmen, Doç. Dr. İpek Mercil ve Yard. Doç Dr. Feyza Ak Akyol, Galatasaray Üniversitesi

- Üniversitede 10 bölümün 5'inde toplumsal cinsiyet dersleri verilmektedir.
- Onun dışında bir konsey ya da birim oluşturulması gibi bir çalışma henüz yapılmamış fakat bunun çalışmalarına girmek istediklerini belirttiler.
- Bir meclis kurulmuş (akademik, idari personel, öğrenciler, taşeron işçilerden oluşan). Gezi Direnişi'nden sonra. Eğitim-sen'in yaptığı Cinsel Taciz Yönergesi tartışmalarından hareketle okulda afişleme vesaire yapılmıştır. GS Üniversitesi çok küçük bir üniversite olduğu için saklama politikalarının daha çok görüldüğü ve sanki hiçbirşey yokmuş gibi davranıldığını belirttiler. O nedenle şimdi aktivasyon çalışmaları yapmaktadırlar.
- 'Dedikodu nasıl önlenbilir' sorununun, mağdurun kim olduğunun bilinmesi, herkesin o meseleyi konuşması gibi durumlar sebebiyle mağduru daha çok mağdur ediyorlarmış gibi eleştiriler geldiğinden dolayı dikkat edilmesi gereken bir soru olduğunu belirttiler.

### III. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

(2. Çalıştay Rapor önerilerini de yeni öneriler ile birlikte içerir)

1. CTS iletişim ağı acilen güçlendirilmelidir. Herkesin kendi çevresinde ağı geliştirmeye ve duyurmaya çaba göstermesi, ağın nitelik açısından da güçlendirilmesi, tüm üniversitelerin yaptıklarını ve önerilerini bir bilgi notu şeklinde ağ ile paylaşması gerekmektedir.
2. Toplumsal cinsiyet konulu seçmeli ve/veya zorunlu derslerin açılması; mümkünse YÖK'ün desteğiyle tüm üniversitelere yaygınlaştırılması gerekmektedir.

3. AB Direktifleri, İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası belgelerle, Bakanlık ve YÖK arasında imzalanan Protokol yaygınlaştırılmalı ve üniversite yönetimlerine sunularak bu belgelere işlerlik kazandırılmalıdır.
4. 3. ve 4. maddeleri hayata geçirebilmek için YÖK'e baskı yapılmalıdır.
5. Sadece cezalandırıcı hükümlere işlerlik kazandırmakla yetinilmemeli; kültür değiştirici adımlar atılmalı, programlar oluşturulmalıdır.
6. Etik Kurul-Mobing Kurulu gibi hâlihazırda mevcut kurumlarla iletişim güçlendirilmelidir.
7. Üniversitelerin kadın merkezlerinin ya da bu konuda çalışma ekiplerin hazırladığı tüm belgeler, yazılı ve görsel materyaller, yaşadıkları gelişmeler ortak platformda paylaşılmalıdır.
8. Cinsel taciz soruşturmalarında yer almak üzere, soruşturmacı eğitimi programının düzenlenmeli ve mümkünse bir katılım belgesinin verilmelidir.
9. Üniversitelerde Farkındalık arttırmaya yönelik eylemler ve çalışmalar yapılmalıdır.
10. Cinsel tacize dair politikayı merkezileştirme ve YÖK mevzuatına gönderme yapmak yerine üniversite özerkliğini kullanarak, her üniversitenin kendi özgü koşulları çerçevesinde politika, yönerge ve yönetmelik oluşturması gereklidir.
11. Üniversite kurumu dışında bir özerk şikayet mekanizması olması gerektiği yönündeki öneri, şu ana kadar yapılanlardan çok farklı olduğu için ayrıca ve başka bir zeminde tartışmaya devam etmelidir).
12. Gönüllülük usulüyle iki çalışma grubu oluşturulması gerekmektedir. (1) Farkındalık yaratma amaçlı malzeme (yazı, film vs.) üretimi için çalışma grubu (2) Hukuk çalışma grubu. Çalışma grupları email üzerinden haberleşerek oluşturulmalıdır.

13. Üniversitenin açılış dersi bu konular ile ilgili yapılabilir mi araştırılmalıdır (aynı tarihte bir etkinlik şeklinde yapılabilir)

14. E-learning çalışmaları yapılması (kullanıcı adı ve şifre ile girilen ve kişinin belirli bir süre – 2 saat – sistemde kalmasını gerektiren bir eğitim) gerekmektedir. Eğitimin farkındalık yaratma etkisini ölçmek amaçlı eğitim öncesi ve sonrası test çalışmaları yapılmalıdır.

15. İdari ve akademik çalışanların oryantasyon sürecinde bilgilendirme ve farkındalık yaratmak amaçlı kitapçık dağıtılması gerekmektedir.

16. Öğrencilere bu konu ile ilgili (fikir ve proje) yarışmaları yaptırıp sonuçları üniversitede duyurmak (tabandan gelen bir bilinçlenme çalışması yapmak) gerekmektedir.

\*\*Son olarak bir sonraki çalıştayı Galatasaray Üniversitesi, Mayıs 2014 ayında tüm gün süren bir program ile gerçekleştirmesine karar verilmiştir.